T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Eylül 2020

İÇERİK

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **31**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM BULGULARI 10
8. EKLER 25

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2019 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Bilgileri 5
Tablo 2 : 2019 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Bilgileri 5

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AR-GE : Araştırma Geliştirme

BAP : Bilimsel Araştırma Projesi

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

TÜBİTAK : Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

GSS : Genel Sağlık Sigortası

HASTANE: Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Takip Edilen Yatırımlardan, Tamamlananların İlgili Olduğu Maddi Duran Varlık Hesabına Alınmaması

2. Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

3. Kişilerden Alacaklar Hesabında Kayıtlı Tutarların Gerçek Durumu Yansıtmaması

4. İktisadi İşletme Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Hesaplarında Yer Almaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. TÜBİTAK Tarafından Desteklenen Projelerde, Proje İle İlgili Kullanılmak Üzere Ödenen Kurum Hissesi Ödeneğinin Kaydının Yapılmaması

2. Yemek Alımı İhalesinde Yüklenici İçin Öngörülen Cezalarda Belirsizlikler Olması ve Malzemeler İçin Gerekli Muayene ve Kabul Komisyonlarının Kurulmaması

3. İktisadi İşletmenin Hukuki Alt Yapısında Eksiklikler Olması

4. Üniversitenin İç Kontrole İlişkin Faaliyetlerinde Yerine Getirilmeyen Bazı Noksanlıkların Bulunması

5. Üniversite Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımında Bulunan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

6. Süresi Dolan Teminat Mektuplarının Hesaplarda Tutulmaya Devam Edilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1.Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesine göre üniversiteler, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşurlar. Ayrıca, üniversiteler kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip olup kanunla kurulurlar.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, 18 Ağustos 1993'te 496 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuş; Mühendislik Mimarlık, Tıp ve Fen Edebiyat Fakülteleri ile Üniversite Hastanesi Anadolu Üniversitesinden ayrılarak Osmangazi Üniversitesine bağlanmıştır. Eskişehir Sağlık Yüksekokulu ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri, Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüleri ile yeni açılan İktisadi ve idari Bilimler Fakültesi, Osmangazi Üniversitesi adıyla yeniden yapılanmıştır. Osmangazi Üniversitesinin adı, 1 Temmuz 2005 tarihinde kabul edilen 5379 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile "Eskişehir Osmangazi Üniversitesi" olarak değiştirilmiştir.

www.balioglu.net

Yasal olarak 1993'te kurulmasına rağmen alınan Senato Kararı ile Eskişehir Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi'nin (EDMMA) kuruluş tarihi olan '1970 senesi, kuruluş yılı' olarak kullanılmaktadır. 1994 yılında Sivrihisar Meslek Yüksekokulu, 1995 yılında Ziraat ve İlahiyat Fakülteleri, 1998 yılında ise Eğitim Fakültesi kurulmuş, 2008 yılında Diş Hekimliği Fakültesi ve Devlet Konservatuvarı birimleri eklenmiştir. Mahmudiye Atçılık Meslek Yüksekokulu 2007-2008 öğretim yılında eğitime başlamış, 2009 yılında ise Sanat ve Tasarım Fakültesi, 2013 yılında Turizm Fakültesi kurulmuştur. Sağlık Bilimleri Fakültesi 2016-2017 eğitim-öğretim yılında öğrenci alımına başlamıştır. 2018 yılında Hukuk Fakültesi, 2019 yılında Adalet Meslek Yüksekokulu kurulmuş ancak eğitim öğretim faaliyetine başlamamıştır.

Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla düzenlenen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981'den beri yürürlüktedir.

2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

www.balioglu.net

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, Dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Rektör Danışmanları, Fakülte Dekanlıkları, Meslek Yüksekokulları, Enstitüler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri olan Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, 23 Komisyon ve Kurul, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, Üniversite Hastane Başmüdürlüğü, Sivil Savunma Uzmanlığı, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı ile bunlara bağlı 8 Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği bulunmaktadır.

Üniversitenin ana kampüsünde 4 Enstitü, 10 Fakülte, 1 Meslek Yüksekokulu, 32 Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Rektörlüğe bağlı 3 Bölüm mevcut olup, Bademlik Yerleşkesinde Sanat ve Tasarım Fakültesi, Ali Numan Kıraç Yerleşkesinde Ziraat Fakültesi, Sivrihisar'da Sivrihisar Meslek Yüksekokulu, Mahmudiye'de Mahmudiye Atçılık Meslek Yüksekokulu, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesinde Eskişehir Meslek Yüksekokulu ve Çifteler'de ana kampüsteki Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokuluna bağlı bölümler bulunmaktadır.

www.balioglu.net

İdarenin akademik ve idari personele ait dolu kadro sayısı 3240'dır. Bu personelden 1690'ı akademik personel olup 14'ü yabancı uyrukludur. Üniversitenin idari personel sayısı 1550, sürekli işçi sayısı ise 1353'dür. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35'inci madde ile gelen 22, 35'inci madde ile giden 26, Sağlık Bakanlığı adına çalışan 117, 38'inci madde ile giden 2, 62'nci madde ile giden 1 akademisyen mevcuttur.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığı'na sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini

yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi de bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversitenin rektörü ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiş olup Eskişehir Osmangazi Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

www.balioglu.net

1.3.Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre bir "Özel Bütçeli İdare" olan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen Hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 424.850.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yılı içinde ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 443.615.065,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %92,52 yani 410.458.314,62 TL'si kullanılmıştır. Dönem Faaliyet Geliri 460.889.038,60 TL faaliyet gideri ise 434.883.320,98 TL olan Üniversitenin, 2019 yılını 25.868.902,11 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2019 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2019 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Bilgileri

2019 MALİ YILI BÜTÇE GİDERLERİ				
Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek(TL)	Toplam Harcanan(TL)	Gerçekleşme Oranı(%)
830.01-Personel Giderleri	292.238.000,00	291.277.769,00	286.130.421,55	98,23
830.02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	48.050.000,00	51.402.244,00	49.509.445,75	96,31
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	25.426.000,00	37.390.827,00	31.292.752,06	83,69
830.05-Cari Transferler	13.747.000,00	14.889.225,00	13.077.493,23	87,83
830.06-Sermaye Giderleri	45.389.000,00	48.655.000,00	30.448.202,03	62,57
TOPLAM	**424.850.000,00**	**443.615.065,00**	**410.458.314,62**	**92,52**

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2019 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır

Tablo 2 : 2019 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Bilgileri

2019 MALİ YILI BÜTÇE GELİRLERİ			
Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini(TL)	Gerçekleşen Tutar(TL)	Gerçekleşme Oranı(%)
800.03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.317.000,00	19.712.332,80	107,61
800.04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	394.713.000,00	375.436.974,40	95,11
800.05-Diğer Gelirler	11.820.000,00	26.389.663,12	223,26
TOPLAM	**424.850.000,00**	**421.538.970,32**	**99,22**

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Üniversitenin mali raporlama sürecine ilişkin hükümler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer almaktadır.

Üst yönetici ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanmaktadır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, İdaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren İdare Faaliyet Raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklamaktadır. Ayrıca İdare Faaliyet Raporunun birer örneği, Sayıştay'a ve Cumhurbaşkanlığı'na gönderilmektedir.

Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Üniversitede hazırlanan cetvel ve belgeler, izleyen malî yılın Mayıs ayının on beşine kadar ilgili bakan (Milli Eğitim Bakanı) ve üst yönetici tarafından imzalanmış olarak dört nüsha halinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmektedir.

Ayrıca, Kuruma ilişkin mali istatistikler de yine 5018 sayılı Kanun kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

Denetim görüşü, Kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dâhilindeki idarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir.

www.balioglu.net

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde iç kontrol sistemi kapsamında hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 18.12.2018 tarihli Rektörlük oluru ile yürürlüğe girmiştir. İdarenin bütçe dışı kaynakları arasında yer alan Döner Sermaye İşletmesine eylem planında yer verilmiştir.

Üniversitenin İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı ve bu kapsamda hazırlanmış diğer dokümanların incelenmesi sonucunda;

- 2018-2022 yıllarına ilişkin Stratejik Planın hazırlandığı,
- Kamu idaresi organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirildiği,
- İş akış sürçlerinin belirlendiği ve bu belirlemelerde görevler ayrılığı ilkesinin göz önünde bulundurulduğu,
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının hazırlandığı
- Hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlendiği,
- İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak bir ön mali kontrol sisteminin kurulduğu,
- Veri kayıt ve dosyalama sisteminin mevcut olduğu,

görülmüştür.

Bunlarla beraber Üniversitenin İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı ve bu kapsamda hazırlanmış diğer dokümanların incelenmesi sonucunda başlatılması ya da tamamlanması gereken bazı iç kontrol çalışmalarının bulunduğu anlaşılmıştır.

- Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik herhangi bir insan kaynakları politikasının belirlenmediği ve düzenlemenin yapılmadığı tespit edilmiştir. Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne göre; personelin yeterliliği ve performansı bağlı olduğu yöneticisi tarafından en az yılda bir kez değerlendirilmeli ve değerlendirme sonuçları personel ile görüşülmelidir. Personel istihdamı, yer değiştirme, üst görevlere atanma, eğitim, performans değerlendirmesi, özlük hakları gibi insan kaynakları yönetimine ilişkin önemli hususlar yazılı olarak belirlenmiş olmalı ve personele duyurulmalıdır.

- İhtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlamasının henüz yapılmadığı tespit edilmiştir. Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne göre; her görev için gerekli eğitim ihtiyacı belirlenmeli, bu ihtiyacı giderecek eğitim faaliyetleri her yıl planlanarak yürütülmeli ve gerektiğinde güncellenmelidir.

www.balioglu.net

- Üst yönetimin, kurumun vizyonu, misyonu, stratejik amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek kurumsal risklerin tanımlanıp belirlenmediği tespit edilmiştir. Kurumsal risk yönetimi, üst yönetimin, kurumun vizyonu, misyonu, stratejik amaç ve hedeflerini gerçekleştirmesini engelleyebilecek riskleri tanımlayıp değerlendirmesini ve gerekli önlemleri almasını içermektedir. İdareyi etkileyebilecek stratejik riskler, stratejik plan hazırlama aşamasında tespit edilmelidir.

- Birim, faaliyet ve iş süreçleri düzeyinde idare iç kontrol risklerinin belirlenmediği tespit edilmiştir. İç kontrol riskleri, idarenin tüm birim/faaliyet/iş süreçleri düzeyinde tanımlanmalıdır. İyi tanımlanmış riskler, gelecekte ortaya çıkabilecek bir olay veya faaliyetin kurumun birimlerinde, faaliyet/iş süreçlerinde bir belirsizliğe yol açtığını ifade eder. Bu doğrultuda mevcut eksiklik ve aksaklıklar, risk olarak ifade edilmemelidir.

- Belirlenen her bir kontrol faaliyetinin uygulanması için sorumluların belirlenmediği tespit edilmiştir. Riskler için belirlenen kontrol faaliyetlerinin uygulanması, değerlendirilmesi ve raporlanmasından sorumlu ilgili birim ve personel belirlenmelidir. Kontrol faaliyetlerinde sorumlular belirlenirken yetki ve görev sınırları dikkate alınmalı, işle ilgisi olmayan kişilere sorumlu olarak kontrol faaliyetleri atanmamalıdır.

- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma

imkânı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin bulunmadığı görülmüştür. Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne göre (standart 13.5) yönetim bilgi sistemi, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkânı sunacak şekilde tasarlanmalıdır. Yöneticiler ve personel, görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli ve yeterli bilgiye zamanında ulaşabilmelidir.

Üniversitede etkin bir kurumsal risk ve iç kontrol risk yönetimi yapılabilmesi için yukarıda sıralanan noksanlıkların; Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar, Kamu İç Kontrol Rehberi, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi ve Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzundaki düzenlemelere uygun olarak giderilmesi gerekmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları"bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Takip Edilen Yatırımlardan, Tamamlananların İlgili Olduğu Maddi Duran Varlık Hesabına Alınmaması

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında, kamu idarelerine ait sadece yapımı süren maddi duran varlık tutarlarının takip edilmesi gerekirken, yapılan incelemede tamamlanmış olan bazı yatırımların da bu hesapta takip edildiği, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin "Hesabın Niteliği" başlıklı 187'nci maddesinde, kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici

ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde, geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılan bir hesap olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu Yönetmeliğin 'Hesabın İşleyişi' başlıklı 188'inci maddesinin (b) bendinin 1 inci fıkrasında; tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği belirtilmektedir.

Kamu idaresinin 2019 Yılı Bilançosunda; 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nın tutarı 115.339.393,44 TL olarak görünmekle birlikte, 66.829.885,89 TL tutarındaki tamamlanmış yatırımın halen kamu idaresi mali tablolarında bu hesap içerisinde yer aldığı anlaşılmaktadır.

Kamu İdaresi tamamlanmış yatırımları 2020 yılında ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarmıştır. Ancak denetim görüşüne esas teşkil eden 2019 yılı mali tablolarında, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nın 66.829.885,89 TL fazla, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesabı'nın ise tamamlanan yatırımların tutarını göstermemesi nedeniyle olması gerekenden toplamda 66.829.885,89 TL eksik gösterilmesi suretiyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin Döner Sermaye İşletmesindeki sermaye payının, 2019 yılı bilançosunda gerçek tutarı üzerinden yer almadığı görülmüştür.

Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesinde bulunan hisse tutarının 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı'na kaydedilmesi gerekmektedir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 163'üncü maddesinde;

242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı'nın, döner sermayeli kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerektiği belirtilmiştir.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinin 500 Sermaye Hesabı'nda kayıtlı 66,50 TL bulunmasına rağmen Üniversitenin özel bütçesine ait 2019 yılı bilançosunda 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı bakiyesinin 6.733.066,50 TL olduğu tespit

edilmiştir.

Kamu idaresi bulgudaki tespitlere iştirak etmiş olup, 2019 yılı bilançosunda meydana gelen 6.733.000,00 TL'lik hatalı kaydı düzeltilmiş olsa da söz konusu işlem 2020 yılında yapıldığından, denetim görüşüne esas teşkil eden 2019 yılına ait mali tablolarında, 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 6.733.000,00 TL fazla, 630 Giderler Hesabında ise aynı tutarda eksik gösterilmesi suretiyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

BULGU 3: Kişilerden Alacaklar Hesabında Kayıtlı Tutarların Gerçek Durumu Yansıtmaması

Üniversitenin 2019 yılı mali tablolarının incelenmesi sonucunda; 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının, eksik kayıt yapılması nedeniyle gerçek alacak tutarını yansıtmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 140 Kişilerden Alacaklar, "Hesaba İlişkin" başlıklı 82'nci maddesine göre; kişilerden alacaklar hesabı, kamu idarelerinin faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan ve kamu idarelerince tespit edilen kamu zararından doğan alacaklar ile diğer alacakların izlenmesi için kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

Mezkur Yönetmeliğin "Hesaba İlişkin İşlemler" başlıklı 83'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında ise; mecburi hizmet kaydı ile çeşitli okullarda okutturulan veya staj için gönderilen memur, öğretmen, öğrenci ve benzerlerinden başarılı olamayan veya herhangi bir şekilde akdi ihlal edenlerden alınması gereken tutarların bu hesaba kaydedileceği belirtilmiştir.

Kişilerden Alacaklar Hesabı yardımcı defterleri ile Üniversite Hukuk Müşavirliğinden alınan bilgilerin karşılaştırılması sonucu; görevinden çekilmiş (müstafi) sayılan personele ilişkin olarak hukuki takipte olan toplam borç miktarından; kefalet senedine dayalı olan 1.544.632,18 TL'nin, 331.678,85 TL'sinin 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında takip edildiği, kalan 1.212.953,33 TL'nin ise bu hesapta yer almadığı görülmüştür.

Kişilerden Alacaklar Hesabına ilişkin tespitle ilgili gerekli güncelleme ve kayıtlar 2020 yılında yapılmış olsa da denetim görüşüne esas teşkil eden 2019 yılı mali tablolarında, 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı'nın olması gerekenden 1.212.953,33 TL eksik gösterilmesi suretiyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

BULGU 4: İktisadi İşletme Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Hesaplarında Yer Almaması

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin tamamına sahip olduğu İktisadi İşletmenin sermayesinin 2019 yılı bilançosunda, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 159 uncu maddesi hükmüne göre; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararların, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi İşletmesinin sermayesi 2019 yılı itibariyle 500.000,00 TL olup gerekli düzeltme işlemi yapılarak eksiklik giderilmiş, sermaye tutarının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydı sağlanmıştır. Ancak söz konusu işlem 2020 yılında yapıldığından, denetim görüşüne esas teşkil eden 2019 yılına ait mali tablolarında, Üniversite iktisadi işletmesinin sermayesinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmemesi nedeniyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: TÜBİTAK Tarafından Desteklenen Projelerde, Proje İle İlgili Kullanılmak Üzere Ödenen Kurum Hissesi Ödeneğinin Kaydının Yapılmaması

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin 2019 yılına ait muhasebe kayıtlarının incelemesi sonucunda TÜBİTAK tarafından proje karşılığı Üniversiteye aktarılan fonlarda ayrıca yer alan kurum hissesi payının kaydının yapılmadığı, alt kodlarda yer almadığından takibinin yapılamadığı mevzuat gereği sadece proje ile ilgili kira, elektrik veya araştırma geliştirme ile ilgili harcamalarda kullanılması gereken bu fonun tam olarak hangi harcamalar için kullanıldığının bilinmediği tespit edilmiştir.

"TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas Ve Usuller"in "Tanımlar" başlıklı 3' üncü maddesinde;

"*Kurum Hissesi:* *Projenin yürütülmesi ve sonuçlandırılması aşamasında kurumun imkanlarından faydalanılması karşılığı proje maliyetine bağlı olarak TÜBİTAK tarafından hesaplanan ve projenin fiilen yürütüldüğü birimin Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılmak üzere proje bütçesine dahil edilen tutarı veya TÜBİTAK tarafından yürütülen dış destekli projelerde TÜBİTAK mevzuatına göre hesaplanan tutarı" olarak tanımlanmıştır. Böylece Kurum Hissesinin mahiyeti, harcama aşamasında araştırmanın fiilen yürütüldüğü Kuruluş yetkilisince Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılmak üzere belirlenir.*" denilmekte böylece projeye Ek olarak ödenen bu tutarın sadece Ar-Ge faaliyetleri için kullanılması öngörülmektedir.

Aynı Usul ve Esasların "Sorumluluklar" başlıklı 13'üncü maddesinde;

"*Kurum, bu Esas ve Usullerde kendisine verilen görevler çerçevesinde projenin, sözleşmeye uygun olarak etkin bir şekilde yürütülmesinden ve TÜBİTAK'a gerekli bilgi akışının sağlanmasından*" sorumludur denilerek proje karşılığında hesaplarına para aktarılan kurumun TÜBİTAK' a karşı sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Usul ve Esasların "Kurum Hissesi ve Proje Sonu İşlemleri" başlıklı 14'üncü maddesinde ise ;

" ……

Kurum hissesi, projenin fiilen yürütüldüğü birim yetkilisinin talebi ve proje yürütücüsünün uygun görüşü ile Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılmak üzere bu Esaslar ve Usüller çerçevesinde harcanır. Çok acil ve zorunluluk arz eden durumlarda kurum hissesi proje harcamalarında da kullanılabilir. Harcamaların Ar-Ge kapsamında olması yönündeki sorumluluk kuruma aittir.

…..

Kurum hissesi proje hesabı dışında başka hesaba aktarılamaz. Bir projeye ek ödenek verilmesi durumunda bu ek ödeneğe ilişkin kurum hissesi verilmez."

denilerek bu ödeneğin ne tür harcamalarda kullanılabileceği tanımlanmıştır.

TÜBİTAK projelerinde kurum hissesi, Bölüm, Birim ve Rektörlük payı olarak verilmektedir. Kurum hissesinin harcanması AR-GE kapsamında olmak üzere "TÜBİTAK kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ile Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli

www.balioglu.net

Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usul 'lerin Kurum Hissesi Başlıklı 14'üncü maddesi gereği üniversiteler aşağıda örneği verilen şekilde görevlendirme yapmaktadırlar;

"1) Kurum hissesi kullanım paylarının TÜBİTAK tarafından hazırlanan kurum hissesi dağılım tablosu ile belirlenmiş olması halinde; bölüm ve birim (Dekanlık, Müdürlük vb.) payının, birim yöneticisi tarafından kullanılmasını, projenin harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisinin kurum hissesinin kullanımında görevlendirilmesini;

2) Rektörlük payının kullanımında; harcama yetkilisi olarak BAP Koordinatörünün görevlendirilmesini;

3) Proje yürütücülerinin Rektörlük payını kullanmak istemeleri halinde, öncesinde BAP Biriminden sorumlu Rektör Yardımcısının onayını almak şartıyla, onay alınan malzeme/iş için belirlenen bütçe tutarı kadar harcama yapabilmelerini, yapılacak bu harcamalar için projenin harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisinin, kurum hissesi rektörlük payının kullanımında da görevlendirilmesi hususları düzenlenmiştir."

2019 Yılı içerisinde başlayan TÜBİTAK Projeleri Kurum Hissesi payı (Rektörlük, Dekanlık ve Bölüm) ile ilgili olarak ilgili Üniversiteye aktarılan tutar 1.723.410,00 TL'dir.

Yapılan denetimlerde TÜBİTAK Projeleri ile alakalı olarak kurum hisselerinin aktarılması ve harcama sonrası takibi ile ilgili muhasebe kaydında bazı aksaklıklar tespit edilmiştir.

Bu projeler onaylanıp ödeneği TÜBİTAK tarafından ilgili kuruma aktarıldığında, 102.08.01 "Banka Hesabı"na borç, 103.08.01 "Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı"na alacak kaydı yapılmakta ancak bunun hangi orandaki harcama tutarının kurum hissesi için ödendiği ve bu ödeneğin nasıl harcandığı anlaşılamamaktadır. TÜBİTAK Projeleri Kurum hissesi kaleminin 830.07. Sermaye Transferleri veya 830.07.1.5.90. Diğer koduna alt kod açılarak Bölüm, Dekanlık ve Rektörlük paylarını ayrı ayrı aktarılması harcamaları takibi açısından BAP birimlerine de kolaylık sağlayacaktır.

Bu hususun TÜBİTAK, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurumu ile birlikte değerlendirilerek, kurum hisselerinin ayrı bir hesapta tutulup, sadece projelerde ve AR-GE harcamalarında kullanılmasının sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Yemek Alımı İhalesinde Yüklenici İçin Öngörülen Cezalarda Belirsizlikler Olması ve Malzemeler İçin Gerekli Muayene ve Kabul Komisyonlarının Kurulmaması

A) Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin 2019-2020 yıllarına ilişkin "Malzeme Dahil Yemek Yapımı, Servis ve Sonrası Hizmet Alımı" için yapılan ihalede sözleşmenin 16'ncı maddesinde yüklenici için teslim ve dağıtımında teknik şartnameye ve sözleşmeye göre hareket edilmemesi durumunda çeşitli cezalar öngörülmüş ancak ilgili maddenin çeşitli bentlerinde diğer bentlerle çelişen durumlar söz konusu olduğundan, hangi cezanın hangi durumda uygulanacağı ile ilgili belirsizliklerin olduğu görülmüştür.

Sözleşmenin 16.1.1 (a) bendinde aynen; "*Hizmet ile ilgili herhangi bir kusurun bulunması, hizmete ait sözleşme, idari şartname ve teknik şartnamenin herhangi bir hükmüne uymaması halinde firma yazılı olarak uyarılır ve uygunsuzluğun giderilerek idareye yazılı olarak bildirilmesi için 10 gün süre tanınır. 10 gün içerisinde firma kusurun düzeltildiğine ilişkin yazılı cevap vermemesi halinde bu sürenin aşımından itibaren geçen her gün için idarece sözleşme bedelinin binde biri oranında ceza uygulanır. Kusurun devam etmesi halinde 21. Günde protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek sözleşme genel hükümlere göre tasfiye edilir.*"

www.balioglu.net

hükmü yer almasına rağmen aynı maddenin (b) bendinde ise aynen; "*sözleşme hükümlerine göre yüklenici firmanın aldığı her 5 uyarıdan sonra sözleşme bedelinin binde biri oranında ceza uygulanır. Ancak hiçbir şekilde kesilmiş olan ceza tutarı 3 cezayı geçemez. 3. Cezayı geçtiği takdirde ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.*" denilmektedir.

İki bent değerlendirildiğinde Firmanın sözleşmeye aykırı davranışına karşı uyarı mı verileceği yoksa cezai işlem mi uygulanacağı arasında belirsizlik olduğu ayrıca, uyarı verilmeden direkt cezai işlem yapılıp yapılamadığı ve hangi tür uygunsuzluğun uyarı gerektirdiği, hangi tür uygunsuzluğun direkt cezai işlem gerektirdiği konusu net olmamakla beraber İdarenin Firmaya karşı yaptırımının çok az olduğu, kontrol teşkilatı tarafından düzenlenen tutanakta yemek kazanına girmesi gereken dana etinin eksik kullanıldığı tespit edilmiş bu durumda Firmaya verilecek cezanın ne olması gerektiği ile ilgili tereddütler oluştuğu için sözleşmedeki tutarsızlıktan dolayı sadece bir uyarı verildiği anlaşılmıştır.

Kamu İdaresinin bulgu konusu ihalede yükleniciye uygulanacak sözleşmede yer alan

yaptırımlardaki belirsizliklerle ilgili gerekli düzeltmeleri yaptığı görülmüştür. Bunun yanında yüklenici firmaya incelemeye konu olan ihale dönemi için ihale bedelinin %01'i (Binde bir) oranında bir ceza uygulanmış, ayrıca Teknik Şartnamenin 7. maddesi gereği beyan edilen üretim sayısından fazla satış yapıldığı için de fazla satışların bedelinin hakedişlerden kesildiği anlaşılmıştır.

B) Aynı ihale ile ilgili yapılan denetimde; hizmetin yürütülmesi sırasında gelen malzemelerin uygunluğu ve kontrolü için mevzuata göre kurulması gereken muayene ve kabul komisyonun kurulmadığı, sadece ihale bitiminde devir işlemleri için kurulduğu tespit edilmiştir.

Hizmet alımı ihalelerinde muayene ve kabul, yüklenicinin sözleşme konusu hizmet işini yerine getirip tamamlaması ve teslim etmesi üzerine, söz konusu hizmet işinin sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirildiğinin İdare bünyesinde kurulan bir komisyon marifetiyle tespit edilmesi işlemi olarak ifade edilmektedir.

www.balioglu.net

Muayene ve kabul, kamu alım sürecinin önemli bir aşamasıdır. Çünkü ihale ne kadar düşük bedel ile yapılmış olursa olsun, eğer idareler ihtiyaçlarını istedikleri niteliklerde ve kalitede temin edemezlerse kullandıkları kamu kaynağı etkin bir şekilde kullanılmamış olacaktır.

İlgili mevzuat incelendiğinde muayene ve kabul işleminin yapılacağı hizmet işinin çeşitli şekilde nitelendirildiği görülmektedir. Bu çerçevede 4735 sayılı Kanun'da yer alan "Denetim, Muayene ve Kabul İşlemleri" başlıklı 11'inci maddesinin birinci fıkrasında; "*Teslim edilen mal, hizmet, yapım veya yapılan işin muayene ve kabul işlemleri, idarelerce kurulacak en az üç kişilik muayene ve kabul komisyonları tarafından yapılır. Mal veya yapılan iş yüklenici tarafından idareye teslim edilmedikçe muayene ve kabul işlemleri yapılamaz.*" olarak tanımlanmıştır.

Kanuni düzenlemelerin dışında hizmet alımı ihalesi için münhasıran yayımlanan "Hizmet Alımları Muayene ve Kabul Yönetmeliği ile Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği" ekinde yer alan her bir ihale usulü için tip idari şartname, "Hizmet Alımlarına Ait Tip Sözleşme ve Hizmet İşleri Genel Şartnamesi"nde muayene ve kabul işlemlerine ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır.

Hizmet İşleri Genel Şartnamesi'nin "Kontrol Teşkilatı ve Yetkileri" başlıklı 26'ncı maddesi incelendiğinde kontrol teşkilatının "denetim", "talimat verme", "onaylama veya

reddetme", "tespit", "görüş verme", "deney yapma", "kabul etme" ve "yeniden yaptırma" gibi yetkileri haiz olduğu görülmektedir.

Yukarıda mevzuat hükümleri açıkça ifade edilen muayene ve kabul komisyonu kurulmadığı için gelen malzemelerin kalitesi, miktarı, teknik şartnamedeki hükümlere uygunluğunun sadece kontrol teşkilatınca yapıldığı anlaşılmıştır. Ayrıca mevzuatta belirtildiği şekilde uzman kişilerden oluşması gereken muayene ve kabul komisyonlarının kurulmadığından, örneğin veteriner hekim olmadığından gelen kırmızı etlerin şartnamede öngörülen koşullara uygun olup olmadığı sadece Firmanın getirdiği veteriner hekim onaylı belgeler ile tevsik edilmektedir.

Yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen hususlarla ilgili olarak Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin 2019-2020 yılları için yapılan yemek ihalesinde yıl boyunca gelen malzemeleri kontrol için kurulması gereken muayene ve kabul komisyonlarının kurulmadığı, ayrıca sözleşmede yer alan cezai işlemlerin belirsiz bir şekilde düzenlendiği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi muayene ve kabul komisyonlarının oluşturulması çalışmalarının başlatıldığını ancak henüz sonuçlandırılmadığını ifade etmiştir. Bulgu konusu tespitin kamu idaresi tarafından yerine getirilip getirilmediği hususu takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 3: İktisadi İşletmenin Hukuki Alt Yapısında Eksiklikler Olması

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nin sermayesinin tamamına sahip olduğu İktisadi İşletmenin kuruluş, işleyiş ve yürütülmesine ilişkin hukuki alt yapısında eksiklikler olduğu tespit edilmiştir.

Anayasanın 123'üncü maddesine göre; idare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu tüzelkişiliği, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulur. İdarenin Kanuniliği ilkesi diye de tanımlanan öğretiye göre idarenin eylem ve işlemleri hem kanuna dayanmalı hem de bu eylem ve işlemler kanuna aykırı olmamalıdır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 47'nci maddesine göre ise;

"*Yükseköğretim kurumları, Yükseköğretim Kurulu'nun yapacağı plan ve programlar uyarınca, öğrencilerin beden ve ruh sağlığının korunması, barınma, beslenme, çalışma, dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme gibi sosyal ihtiyaçlarını karşılamak ve bu amaçla bütçe imkânları nispetinde okuma salonları, yataklı sağlık merkezleri, mediko-sosyal*

merkezleri, öğrenci kantin ve lokantaları açmak, toplantı, sinema ve tiyatro salonları, spor salon ve sahaları, kamp yerleri sağlamakla ve bunlardan öğrencilerin en iyi şekilde yararlanmaları için gerekli önlemleri almakla görevlidirler." hükmü yer almaktadır

Uygulamada Üniversiteler söz konusu ihtiyaçları ya Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı aracılığıyla doğrudan kendisi karşılamakta veya söz konusu yerlerin işletme hakkını özel sektöre kiralamakta ya da kendi bünyesinde ticari esaslara göre işlem yapmak üzere İktisadi İşletme kurarak karşılamaktadırlar. Gerek 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda gerekse de diğer mevzuat hükümlerinde bu şekilde bir İktisadi İşletmenin kurulup kurulamayacağı belirtilmemektedir.

Söz konusu işletme fiili bir ihtiyaç dolayısıyla ortaya çıkmasına rağmen mevcut hali ile bu işletmelerin gerek Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde gerekse de diğer yükseköğretim kurumlarında hukuki statüsü, buralarda kimlerin görevlendirilebileceği gibi esasen kanun veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılması gereken diğer hukuki dayanaklarının eksik olduğu tespit edilmiştir. Bu durum esasen ticari esaslara göre işlem yapması gereken bir kuruluşun tam manasıyla bu fonksiyonunu yerine getirememesine neden olmaktadır.

www.balioglu.net

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinin (d) bendi uyarınca bir özel bütçeli kuruluş olan Üniversitenin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulunduğu her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler bu Kanuna tabidir.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi İşletmesinin mal ve hizmet alımlarının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde yapılmadığı görülmüştür. Aynı zamanda, İktisadi İşletmenin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 237 sayılı Taşıt Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın sadece Üniversite Senatosunun çıkarmış olduğu Yönerge çerçevesinde faaliyetlerini yürüttüğü tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, fiili bir ihtiyaç dolayısıyla ortaya çıktığı ileri sürülen İktisadi İşletmenin kuruluş ve işleyişini hukuki temellere dayandırmak, İktisadi İşletme kurulmasıyla ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmek, ödemelerin gerçekleşmesinde hataları önlemek ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımını sağlamak için iktisadi işletmelerin yasal ve ikincil mevzuat alt yapısının geliştirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Bu hususun Yükseköğretim Kurulu veya Hazine ve Maliye Bakanlığı ile işbirliği

içerisinde değerlendirilerek hukuki dayanağının oluşturulması, daha etkin ve verimli bir şekilde işletilmesine yönelik yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Üniversitenin İç Kontrole İlişkin Faaliyetlerinde Yerine Getirilmeyen Bazı Noksanlıkların Bulunması

Üniversitenin iç kontrol sistemine ilişkin faaliyetleri incelendiğinde mevzuatta yapılması öngörülen bazı çalışmaların henüz tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dâhilindeki idarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir. Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde iç kontrol sistemi kapsamında hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 18.12.2018 tarihli Rektörlük oluru ile yürürlüğe girmiştir.

www.balioglu.net

Üniversitenin iç kontrol uyum eylem planı ve bu kapsamda hazırlanmış diğer dokümanların incelenmesi sonucunda;

- Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik herhangi bir insan kaynakları politikasının belirlenmediği ve düzenlemenin yapılmadığı,

- İhtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlamasının henüz yapılmadığı,

-Üst yönetimin, kurumun vizyonu, misyonu, stratejik amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek kurumsal risklerin tanımlanıp belirlenmediği,

- Birim, faaliyet ve iş süreçleri düzeyinde idare iç kontrol risklerinin belirlenmediği,

- İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetlerinin belirlenmediği,

- Her bir kontrol faaliyetinin uygulanmasına yönelik sorumlunun belirlenmediği,

- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin bulunmadığı,

tespit edilmiştir.

Üniversitede etkin bir kurumsal ve iç kontrol risk yönetimi yapılabilmesi için; Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar, Kamu İç Kontrol Rehberi, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi ve Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzundaki düzenlemelere göre yukarıda sıralanan noksanlıkların giderilmesi ve geliştirilmesi gereken alanlarda ilave çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Bulgumuzda belirtilen iç kontrol faaliyetlerine ilişkin noksanlıklarla ilgili çeşitli çalışmaların başlatıldığı ifade edilmiştir. Söz konusu çalışmaların gelecek denetim dönemlerinde takibinin yapılmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Üniversite Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımında Bulunan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin mülkiyetinde, yönetiminde ya da kullanımında bulunan gayrimenkullerin cins tashihi işlemlerinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in *"*Cins Tashihlerinin Yapılması*"* başlıklı 10'uncu maddesinde;

"Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar. " denilmektedir.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtları farklılık göstermektedir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca Üniversitenin taşınmaz mallarına ait kayıtların tutulması amacıyla 27.08.2019 tarih ve 95400 sayılı olur ile Taşınmaz Yönetim Birimi oluşturulmakla birlikte, sayısal ortamda Yönetmelikte belirtilen formların düzenlenmesi çalışmalarının ise devam ettiği bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 6: Süresi Dolan Teminat Mektuplarının Hesaplarda Tutulmaya Devam Edilmesi

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi muhasebe kayıtlarında nazım hesaplarda bekletilen ancak süresi dolmuş teminat mektupları olduğu tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 13'üncü maddesinde kesin teminat ve ek kesin teminatların iadesine ilişkin yapılacak işlemler açıklanmıştır. 22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nde ise Kanun'un bu maddesindeki işlemler açıklanarak, süresi dolan teminat mektupları hakkında yapılacak işlemlerin yanı sıra, teminatların süresi dolmadan idarelerce alınacak önlemler sıralamıştır.

Buna göre; İdarelerce Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından sosyal güvenlik borcu bulunmadığına ilişkin yazıların geç verilmesi sebebiyle kesin teminat mektuplarının geçerlik süresinin dolmasına meydan verilmeksizin işlemlerin tekemmül ettirilmesini teminen, 4735 sayılı Kanunun 13'üncü maddesi gereğince, yükleniciler tarafından yapım işlerinde kesin kabul tarihine, diğer işlerde kabul tarihine veya varsa garanti süresinin bitimine kadar SGK'dan ilişiksiz belgesi getirilmemesi halinde kesin teminatların paraya çevrilerek borçlarına mahsup edilmesi, varsa kalanın yükleniciye geri verilmesi; kesin teminatların paraya çevrilmesi esnasında yüklenicinin SGK'ya olan borcunun miktarının bilinememesi halinde, "Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmeliğin "Kesin Teminatın İadesi" başlıklı 7'nci maddesi gereğince işlem tesis edilerek yüklenicinin tespit edilecek borcunun Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili biriminin hesabına yatırılması ve varsa kalanın yükleniciye geri verilmesi gerekmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 910-Teminat Mektupları Hesabına ilişkin işlemlerin açıklandığı 458'inci maddesinin 3'üncü fıkrası gereğince de; teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgelerin muhasebe birimlerinde gereksiz olarak bekletilmesini önlemek için; alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığının, mevzuatındaki süreler de dikkate alınarak muhasebe birimlerince takip edilmesi ve her malî yıl sonunda teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgeler hakkında ilgili idareden bilgi alınarak söz konusu mektup ve belgelerin ilgilisine veya ilgili bankaya iade edilmesi ya da ertesi malî yıla devredilmesi gerekir.

Muhasebe kayıtlarında gösterilen teminat mektupları ile ilgili olarak; 2019 yılı Aralık

www.balioglu.net

ayı sonu itibariyle 910 ve 911 Hesaplarında kayıtlı teminat mektuplarından 1.735.140,56 TL'lik kısmının süresinin dolduğu ancak 2019 yılına ait mali tablolara yansıdığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi tarafından bulgudaki tespitlere iştirak edilmiş olup, muhasebe birimince, her malî yıl sonunda teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgeler hakkında ilgili idareden bilgi alınarak söz konusu mektup ve belgelerin ilgilisine veya ilgili bankaya iade edilmesi ya da ertesi malî yıla devredilmesi konusunda gerekli düzenlemeler ve çalışmaların yapılacağı ifade edilmiş, süresi dolan teminat mektupları 09.03.2020 tarihinde nazım hesaplardan çıkarılmıştır.

İdarelerin yapım işleri ve bunlar dışındaki işlerden dolayı aldıkları teminat mektuplarının süresini takip etmeleri, yukarıda sayılan mevzuat hükümlerine göre işlem tesis ederek bu teminatları hesaplarda bekletmemeleri gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Osmangazi Üniversitesi Bünyesindeki Taşınmazların S.S Osmangazililer Tüketim Kooperatifine Kiralanmasında Mevzuata Aykırılıkların Olması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	a)Yapılan irtifak hakkı ihalesi 2886 sayılı Devlet ihale Kanununun 51/g maddesine göre yapılmış olup, sözleşme karşılıklı olarak imzalanmıştır. Sürenin bitiminden sonra 2886 sayılı kanunun 45'nci maddesine göre işlem yapılacağı, bundan sonra yapılacak ihalelerde bulguda belirtilen hususların dikkate alınacağı Kamu idresince ifade edilmiştir. b) 2017 yılı hasılat payı 6552 sayılı muhasebe işlem fişi ile 735,50 TL olarak yatırılmıştır. c)Üniversite ile Tüketim Kooperatifi arasında 15 yıllığına yapılan irtifa hakkı sözleşmesi sonucunda Demirbaş Alımlarına 191.545,39 TL +KDV ve bina inşaatı için 640.333.33 TL + KDV, Tüketim

www.balioglu.net

			Kooperatifi tarafından harcama yapılmıştır. Üniversiteye yatan kira ile müstecirden alınan kira arasındaki farkın ise yatırım maliyetinin finansmanı olarak düşünüldüğü ve buna göre işlem yapıldığı Kamu idresince ifade edilmiştir.
Üniversite Mülkiyetindeki Taşınmazların Mevzuata Aykırı Olarak İhale Edilmesi ve İşletilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	a) Oto yıkama ünitesinin fazladan işgal ettiği alan olan 869,61 metrekarelik alan için 28.300,00-TL ecri misil tahakkuk ettirilmiş olup, 2.9.2019 tarih ve 10233 yevmiyeli muhasebe işlem fişi ile 5.00,00 TL, 10.10.2019 tarih ve 11929 yevmiyeli muhasebe işlem fişi ile 5.000,00 TL, 01.11.2019 tarih ve 13067 muhasebe işlem fişi ile 5.000,00 TL, 02.12.2019 tarihi ve 14574 muhasebe işlem fişi ile 5.000,00 TL, 06.01.2020 tarih ve 28 no.lu muhasebe işlem fişi ile 8.300,00 TL tahsil edilmiş, ayrıca yapılan fuzuli işgal alanları temizlettirilmiş ve sözleşmesindeki alanlarına çektirilmiştir. b) Merkezi Çarşı'daki fuzuli işgal olarak tespit edilen alan için 10.126,13 TL hesaplanmış

www.balioglu.net

			ve 28.06.2019 tarih ve 7616 sayılı yevmiye ile tahsil edilmiştir. c) Yoğun Bakım Ünitesi kantini için de aradaki fark tahsil edilmiştir.
Üniversitesi Tarafından Kullanılmakta Olan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Üniversiteye ait veya tahsisli araziler ile bu araziler üzerinde yer alan binalar hakkında Rektörlük Makamının 26.08.2019 tarih 95320 sayılı oluru ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca gerekli çalışmalar Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir. Başkanlığın 27.08.2019 tarih 95400 sayılı oluru ile Taşınmaz Yönetim Birimi oluşturulmuştur. Taşınmaz Yönetim Birimi tüm tapu kayıtlarını, taşınmaz bilgilerini, arsa ve bina bilgilerini tasnif ederek, kontrol çalışmalarına devam etmektedir. Bu işlemlerin bitişi ardından mevzuata uygun olarak kayıt işlemleri yapılacaktır. Her ne kadar bu kayıt işlemleri

www.balioglu.net

			tamamlanacak olsa da Üniversite uhdesindeki bu taşınmazların cins tashih işlemlerinin yapılabilmesi için, listede belirtilen davaların neticelenmesi ile yoldan ihdasların tamamlanması gerekmektedir. Mahkeme kararları ardından Odunpazarı Belediyesinden tevhid ve ifraz talebinde bulunulacak, yeniden 1/5000 ve 1/1000 ölçekli planlarda tadilat yapılması talebinde bulunulacaktır. Bu süreçlerin tamamlanması ardından cins tashihi işlemleri tamamlanabilecektir. Dava Listesi Eskişehir 2. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2017/105E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2017/630E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/375E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/376E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/377E.

www.balioglu.net

			Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/378E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/379E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/380E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/381E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/382E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/383E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/384E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/385E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/386E. Eskişehir 3. Asliye Hukuk Mahkemesi Esas No:2018/387E. Diğer yerleşkelerdeki taşınmazlar hakkında da taşınmaz kayıt işlemlerinin

www.balioglu.net

			bitmesi ardından gerekli plan çalışmalarının yapılacağı ve tashih işlemlerinin gerçekleştirileceği Kamu idaresince bildirilmiştir. Söz konusu husus; Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde yer alan "Bulgu 5"te tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
Kredi Yurtlar Kurumu Burs Başvurularının Değerlendirilmesinde Hatalı Uygulamaların Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2019-2020 Öğretim Yılı için KYK burs başvurularında; KYK başvuru sitesinde öğrencilere doldurtulan formlarda yer alan giriş puanı, öğrenime ara verip vermediği, aile bilgileri(baba mesleği, gelir durumu) vb. bilgiler, Burs Kredi Yönetmeliğinin 9. Maddesi dikkate alınarak öğrencilerin ilgili fakülte/meslekyüksekokulundan gelen listeler doğrultusunda burs kontenjanı kadar seçilerek sisteme başvuru yapılmıştır. KYK tarafından belge istenmediğinden öğrenciden herhangi bir belge talep edilmemiştir. KYK tarafından belirlenen şartlara uygun olarak

www.balioglu.net

			birimlerden gelen listelere göre öğrencilerin sisteme girişleri yapılmıştır.
Yaz Okulu Ücretlerinin Tahsilatında Mevzuat Hükümlerine Aykırılıklar Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Konu bulgu konusu yapıldıktan sonra, yaz okulu hesap açma işlemleri, ücretlerin tahsilatı ve iade işlemleri Üniversitenin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaya başlanmıştır.
İktisadi İşletmenin Hukuki Alt Yapısında Eksiklikler Olması	2018	Yerine Getirilmedi	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Tesisleri İktisadi İşletmesinin amaçlarını gerçekleştirebilmek, ödemelerin gerçekleşmesinde hataları önlemek ve kamu kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımını sağlamak için yeni bir yönerge taslağı hazırlanmış ancak henüz yürürlüğe konulmamıştır. Söz konusu husus; Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde yer alan "Bulgu 3" te tekrar bulgu konusu yapılmıştır.

www.balioglu.net

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 31**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 33**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 33**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 33**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 34**
6. **DENETİM BULGULARI 34**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Sağlık, Uygulama ve Araştırma Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin Gelirlerinin Giderlerini Karşılayamaması ve Mali Yapısının Sürdürülebilir Olmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 18.08.1993 tarih ve 21672 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 496 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Eskişehir'de Osmangazi Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulması kararı ile birlikte kurulmuştur.

Üniversiteye bağlı olarak hizmet veren 2000 yılı öncesi Döner Sermaye bağlı işletmeleri;

Fen Edebiyat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi,

Mühendislik Mimarlık Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi,

Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi,

Metalurji Enstitüsü Döner Sermaye İşletmesi,

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Döner Sermaye İşletmesidir.

www.balioglu.net

Üniversiteye bağlı Döner Sermaye İşletmeleri Maliye Bakanlığı'nın 30.11.1999 tarihli onayı ile 01.01.2000 tarihinden itibaren tek bir çatı altında toplanmış, yapılan iş ve hizmetleri ile üretilen malların satışından elde edilen gelir ve giderleri, aşağıda belirtilen birimlerce Üniversite Yönetim Kurulu Kararı ile ayrı ayrı hesaplarda tutulmakta ve bu işletmeler faaliyetlerini bu şekilde yürütmeğe devam etmektedir.

28.03.1983 tarihli ve 2809 sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun Ek-31. maddesinin başlığında ve madde metninde yer alan "Osmangazi Üniversitesi" ibaresi 06 Temmuz 2005 tarih ve 25867 sayılı Resmi Gazetede "Eskişehir Osmangazi Üniversitesi" olarak değiştirilmiştir. Döner Sermaye İşletmesinin 21 adet harcama birimi mevcuttur.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Döner sermaye işletmesi, Rektörlüğe bağlı birim olarak İşletme Müdürlüğü ve Eskişehir Defterdarlığı Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü olarak iki şekilde yapılandırılmıştır. İşletme müdürlüğü mali işler birimi ve tahakkuk biriminden oluşmakta olup, bu müdürlükte 1 İşletme Müdürü, 1 Şef, 8 Memur, 8 Sürekli İşçi olmak üzere toplam 18 personel görev

yapmaktadır.

Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli olarak, 1 Saymanlık Müdürü,2 Saymanlık Müdür Yardımcısı 1 Şef, 2 Defterdarlık Uzmanı, 5 Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni olmak üzere toplam 11 personel görev yapmaktadır.

1.3. Mali Yapı

İşletmenin gelir bütçesi, Mal ve Hizmet Gelirleri, Alınan Bağış ve Yardımlar ve Diğer Gelirlerden; gider bütçesi ise, Personel Giderleri, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, Mal ve Hizmet Alım Giderleri, Cari Transferler, Sermaye Giderleri ve Ek ödemeden oluşmaktadır.

2019 Mali Yılı işletme bütçesinde gelir ve gider kalemlerinin toplamı birbirine eşit olup, 363.305.538,90 TL'dir

2019 yılı bilançosunda işletmenin sermeyesi 66,50 TL, toplam aktif büyüklüğü ise 49.689.501,22 TL olarak yer almaktadır.

www.balioglu.net

Döner sermaye gelir toplamı 365.866.031,87 TL, gider toplamı 466.243.950,71 TL olup, 2019 yılsonu itibariyle 100.377.918,84 TL zarar gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü muhasebe kayıtlarını 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre tutmaktadır. Kullanılan muhasebe programı ise Muhasebat Genel Müdürlüğüne ait (DMIS) Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi olup finansal raporlama adı geçen sistem üzerinden yürütülmektedir. Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,

- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Gelir tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Sağlık, Uygulama ve Araştırma Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin Gelirlerinin Giderlerini Karşılayamaması ve Mali Yapısının Sürdürülebilir Olmaması

Üniversite Sağlık, Uygulama ve Araştırma Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin mali

tablolarının incelenmesi sonucunda gelir-gider dengesinin ve borç yapılanmasının olumsuz yönde değişmekte olduğu tespit edilmiştir

A) Üniversite Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin Gelir–Gider Dengesinin Düzenli Olmaması

Üniversite Eğitim ve Araştırma Hastanesinin 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ait Mizan Cetvelleri, Bilançoları ile Gelir Tablolarının analitik olarak son dört yılının incelenmesi sonucunda;

Hastane Döner Sermaye İşletmesinin 320 Satıcılar Hesabındaki tutarların, 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında sırasıyla, 92.359.256,11 TL, 84.153.796,71 TL, 106.790.076,27 TL ve 179.263.565,38 TL (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı vasıtasıyla yapılandırılan 24.816.902,97TL ile birlikte 204.080.468,35 TL) olduğu; bu borçları ödeyecek olan varlıkların (Kasa, Banka ve Alacak Hesapları) ise, sırasıyla 37.109.667,06 TL, 22.560.097,22 TL, 35.267.132,26 TL, 5.158.691,63 TL olduğu ve Satıcılar Hesabı haricinde de bazı kısa ve uzun vadeli yabancı kaynakların (Borçların) bulunduğu, tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede; Hastane Döner Sermaye İşletmesinin, satın aldığı ilaç ve tıbbi malzemelerin ödemesini, 2016 yılında zamanında yapabiliyor iken, 2019 yılına gelindiğinde bu durumun ortadan kalktığı; borç stokunun sürekli bir şekilde artmasının sonucu olarak ödeme vadelerinin, ortalama 9-12 aya kadar uzadığı, anlaşılmıştır.

Yine Hastane Döner Sermaye İşletmesinin 2016, 2017, 2018 ve 2019 yılı zararlarının, sırasıyla 32.944.547,33 TL, 22.231.032,85 TL, 30.482.446,12 TL ve 100.236.332,84 TL olduğu, tespit edilmiştir.

En önemli kazancı Sosyal Güvenlik Kurumu ödemeleri olan ve başka önemli bir gelir kaynağı olmayan Hastanenin, kısa vadede gelirlerini, dolayısıyla varlıklarını büyük oranlarla arttırma imkânı bulunmamaktadır. Artan ödeme vadesi nedeniyle mal ve malzeme fiyatlarına eklenecek vade farkı ve uzun ödeme vadeleri nedeniyle daha az sayıda firmanın ihalelere katılması sonucu oluşacak eksik rekabet; mal ve malzeme fiyatlarını, daha da arttıracak ve borçların ve zararların, her geçen gün daha büyük oranlarla artmasını, kaçınılmaz kılacaktır.

Ayrıca bu durum, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin (i) bendinin, *"Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır. Yapılacak olan ödemelerde gelir-gider*

dengesinin gözetilmesi zorunludur." hükümlerine de aykırılık teşkil etmektedir.

Dolayısıyla Üniversite Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin, kârlılığının temini veya zararının önlenmesi için gelir-gider dengesinin gözetilmesi gerekmektedir. Bu durum, İşletme biriminin devamlılığı açısından son derece önemlidir.

Ülkemizde ve tüm dünyada yaşanan pandemi süreci Sağlık Sistemi'nin tüm unsurları ve bileşenleriyle güçlü tutulmasının ne denli önemli olduğunu gözler önüne sermiştir. Kamu İdaresinin cevabında yer alan Hastane Döner Sermaye İşletmesinin mali yapısının bozulması ile ilgili hususların tamamı, yerinde ve geçerli gerekçelerdir. Hastane Döner Sermaye İşletmesinin mevcut mali yapısı, nitelikli ve kaliteli sağlık hizmeti sunmasını giderek daha da zorlaştırmaktadır.

Bu konuyla ilgili olarak 17 Nisan 2020 tarih ve 7244 sayılı "Yeni Korona Virüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 4'üncü maddesi ile eklenen 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunun Ek 45'inci maddesinde:

"Devlete ait üniversitelerin tıp fakülteleri ve diş hekimliği fakülteleri ile bunlara bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerin döner sermaye işletmesi birimlerinden, borç karşılama yüzdeleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek oranın altında kalanlara Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden kaynak aktarılabilir."

denilmektedir.

Bu itibarla; mevcut zararın azaltılması ya da tamamen ortadan kaldırılması ve Hastane Döner Sermaye İşletmesinin sağlıklı bir mali yapıya kavuşturulması için yukarıda belirtilen kanun hükümlerine göre yetkili merciler tarafından gerekli girişimlerde bulunulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

B) Prim Borcu Olanlara Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu'na Fatura Edilememesi

Üniversite Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Hastanesinde ayaktan veya yatarak tedavi gören ve genel sağlık sigortası prim borcu olduğu için sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanma koşulu taşımayan Türk vatandaşları ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tedavi masraflarının, getirilen muafiyetler nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna

www.balioglu.net

(SGK) fatura edilememesinin; en önemli gelir kaynağı SGK'dan tahsil edilen tedavi ücretleri olan ve bu gelirler ile giderlerini karşılayan Üniversite Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin mali yapısının sürdürülebilirliğine olumsuz etki yaptığı tespit edilmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal Ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; "*kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz"* denildikten sonra aynı maddenin altıncı fıkrasında *"Cumhurbaşkanı 1'inci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumlan tespit etmeye yetkilidir"* hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen Kanun maddesi uyarınca döner sermayeli işletmeler bünyesinde faaliyet gösteren üniversite sağlık, araştırma ve uygulama hastaneleri tarafından verilen sağlık hizmetleri ücret karşılığı yerine getirilmekte olup bu hizmetlerden sosyal güvencesi olmayanların ve aile fertlerinin ücretsiz yararlanabilmeleri, genel sağlık sigortası primi ödemeleri koşuluna bağlanmıştır. Bununla birlikte 2015 yılından 2018 yılına kadar Bakanlar Kurulunca yapılan düzenlemeler ve en son 28.03.2019 tarih ve 859 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 31.12.2019 tarihine kadar, genel sağlık sigortası primi borcu olup sağlık hizmetlerinden yararlanamayan vatandaşlar ile aile fertleri, 4736 sayılı Kanun'un 1 'inci maddesinin 1'inci fıkrası hükmünden muaf tutulmuşlardır.

4736 sayılı Kanunun 1'inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaf tutulacakların tespitine dair 28.01.2002 tarihli ve 2002/3654 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına 859 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile eklenen Geçici 73'üncü Maddede;

"GEÇİCİ MADDE 73- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olup, 67 nci madde hükümleri çerçevesinde sağlık hizmeti alamayan Türk vatandaşları ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait sağlık tesisleri ile devlet üniversitelerinin sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde (üniversite hastaneleri) sunulan sağlık hizmetlerinden 5510 sayılı Kanundaki usul ve esaslar çerçevesinde yararlanmada, 31/12/2019 tarihine kadar, 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaftır.

www.balioglu.net

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, döner sermaye ödemeleri ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Sağlık Bakanlığı yetkilidir." denilmektedir.

Bu Karar'a dayanarak Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Üniversitelere gönderdiği 11.04.2019 tarih ve 23642684/010 sayılı yazı ile bu kapsamda sunulan sağlık hizmetleri için 2019 yılında da herhangi bir kuruma fatura düzenlenmeyeceğini ifade etmiştir. 2015 yılından bu yana devam eden söz konusu uygulama, Sağlık Temel Kanununun Ek 9'uncu maddesinde hüküm altına alınan, Sağlık Bakanlığı ile Üniversite Eğitim ve Araştırma Hastanelerinin birlikte yönetimi (Afiliasyon) dışında kalan Üniversite Hastanelerine artan oranda ek mali yük getirmektedir.

Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler bütçe açığı oluşması durumunda ek bütçe alabilirken, üniversite hastaneleri böyle bir bütçeden faydalanamamaktadır.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinin; 2015- 2019 yılları içinde, genel sağlık sigortası prim borcu bulunan ve muafiyetten yararlanan toplamda 10253 kişiye 1.992.729,00 TL tutarında tedavi hizmeti verdiği tespit edilmiştir.

Gelirlerinin neredeyse tamamı SGK'dan tahsil edilen ücretlerden oluşan ve bu gelirlerle; ilaç, tıbbi malzeme ve cihaz alımlarına dayalı giderlerini karşılayan Hastane Döner Sermaye İşletmesinin, sözü edilen muafiyetler kapsamında 1.992.729,00 TL tutarında sağlık hizmeti sunduğu ancak söz konusu hizmet bedellerinin faturalandırılamaması nedeniyle mali yapısının olumsuz etkilendiği görülmüştür.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net